

Brüsszel, 2023. június 30.
(OR. en)

11131/23

ECOFIN 657
UEM 191
SOC 483
EMPL 334
COMPET 678
ENV 757
EDUC 270
RECH 302
ENER 393
JAI 903
GENDER 134
ANTIDISCRIM 128
JEUN 172
SAN 409

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	9823/1/23 REV 1
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 602 final
Tárgy:	A TANÁCS AJÁNLÁSA Bulgária 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Bulgária 2023. évi konvergenciaprogramját

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 602 final bizottsági javaslaton alapuló, a Tanács és az Európai Tanács által megtárgyalt fenti tanácsi ajánlástervezetet.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Bulgária 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Bulgária 2023. évi konvergenciaprogramját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

---

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

- (1) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet², amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: az eszköz), 2021. február 19-én hatályba lépett. Az eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban az eszköz hozzájárul a gazdasági és inkluzív helyreállításhoz, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások – különösen a zöld és digitális átállás előmozdítását, valamint a tagállamok gazdaságainak reziliensebbé tételét célzó reformok és beruházások – megvalósításához. Közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzését, továbbá hozzájárul az Unión belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához is. Az eszköz keretében nyújtott tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022. június 30-án aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

---

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

- (2) A Bizottság 2022. november 22-én elfogadta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2023. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2023. március 23-án jóváhagyta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait, amelyek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára összpontosítanak. A Bizottság 2022. november 22-én az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2023. évi jelentést is, amelyben Bulgáriát nem sorolta azon tagállamok közé, amelyeket érinthet az egyensúlyhiány, vagy fennáll annak kockázata. Ennek megfelelően nem volna szükség mélyreható felülvizsgálatra. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2023. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2023. május 16-án elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást⁴ és 2023. március 13-án az együttes foglalkoztatási jelentést.
- (3) Bár az uniós gazdaságok figyelemre méltó rezilienciát mutatnak, a geopolitikai kontextus továbbra is negatív hatást gyakorol. Miközben az Unió határozottan kiáll Ukrajna mellett, az Unió gazdaság- és szociálpolitikai menetrendje arra összpontosít, hogy rövid távon enyhítse az energiasokk által a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra és vállalkozásokra egyaránt gyakorolt negatív hatásokat, valamint hogy középtávon további erőfeszítéseket tegyen a zöld és digitális átállás megvalósítása, a fenntartható és inkluzív növekedés támogatása, a makrogazdasági stabilitás megőrzése és a reziliencia fokozása érdekében. Erős hangsúlyt helyez az Unió versenyképességének és termelékenységének növelésére is.

---

³ Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁴ A Tanács ajánlása (2023. május 16.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C 180., 2023.5.23., 1. o.).

- (4) A Bizottság 2023. február 1-jén kiadta „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című (a továbbiakban: a zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv) közleményt. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv célja, hogy fokozza az Unió nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparának versenyképességét, és támogassa a klímasemlegességre való gyors átállást. A terv kiegészíti az európai zöld megállapodás és a REPowerEU keretében zajló erőfeszítéseket. Célja továbbá, hogy támogatóbb környezetet nyújtson az Unió ambiciózus éghajlat-politikai céljainak eléréséhez szükséges, nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák és termékek uniós gyártási kapacitásának növeléséhez, valamint biztosítsa a releváns kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférést, többek között a beszerzés diverzifikálása, a tagállamok geológiai erőforrásainak megfelelő kiaknázása és a nyersanyagok újrahasznosításának maximalizálása révén. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv négy pilléren alapul: a kiszámítható és egyszerűsített szabályozási környezet, a gyorsabb forráshoz jutás, a készségfejlesztés és az ellátási láncok rezilienciáját erősítő nyitott kereskedelem. 2023. március 16-án a Bizottság kiadott egy további közleményt „Az EU hosszú távú versenyképessége: előretétekintés a 2030 utáni időszakra” címmel, amely kilenc egymást erősítő tényezőre építve, a növekedést ösztönző szabályozási keret kialakítására irányul. A közlemény olyan szakpolitikai prioritásokat határoz meg, amelyek az Unió és tagállamai hosszú távú versenyképességét szolgáló szerkezeti javulás, megfelelően célzott beruházások és szabályozási intézkedések aktív biztosítására irányulnak. Az alábbi ajánlások segítséget nyújtanak az említett prioritások megvalósításához.

- (5) 2023-ban a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az eszköz végrehajtásával összhangban alakul. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlások mindegyikét vagy jelentős részét érintik. A 2019., 2020. és 2022. évi országspecifikus ajánlások ugyancsak relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében.
- (6) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ (a továbbiakban: a REPowerEU-rendelet) célja, hogy fokozatosan és gyorsan megszüntesse az Unió függőségét az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez hozzá fog járulni az energiabiztonsághoz és az Unió energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal növelve a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitásokat és az energiahatékonyságot. A REPowerEU-rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését, új REPowerEU-fejezettel egészítsék ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervben foglaltaknak megfelelően az említett reformok és beruházások hozzá fognak járulni az Unió nulla nettó kibocsátási célt szolgáló ipara versenyképességének fokozásához, valamint a tagállamok számára 2022-ben és adott esetben 2023-ban kiadott energiavonatkozású országspecifikus ajánlásokban foglaltak megvalósításához is. A REPowerEU-rendelet bevezeti a vissza nem térítendő pénzügyi támogatások egy új kategóriáját, amelyet a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik szerinti új, energiavonatkozású reformok és beruházások finanszírozása érdekében bocsátanak a tagállamok rendelkezésére.

---

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.).

- (7) A Bizottság 2023. március 8-án közleményt fogadott el, amelyben költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2024-re (a továbbiakban: a 2023. március 8-i közlemény). Ennek célja, hogy támogassa a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak kidolgozását, és ezáltal erősítse a szakpolitikai koordinációt. A Bizottság emlékeztetett arra, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezése 2023 végén deaktiválásra kerül. Szorgalmazta, hogy 2023–2024-ben a költségvetési politikák biztosítsák az adósságszint középtávú fenntarthatóságát, és fenntartható módon fokozzák a potenciális növekedést, valamint felkérte a tagállamokat, hogy a 2023. évi stabilitási és konvergenciaprogramjaikban határozzák meg, hogy költségvetési terveik hogyan fogják biztosítani a Szerződés által a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-ában meghatározott referenciaérték betartását, valamint biztosítani az államadósság hiteles és folyamatos csökkentését, vagy az adósság prudens szinten tartását középtávon. A Bizottság továbbá felkérte a tagállamokat, hogy fokozatosan szüntessék meg a háztartások és vállalkozások energiaársoktól való megvédése érdekében bevezetett nemzeti költségvetési intézkedéseket, kezdve a legkevésbé célzott intézkedésekkel. Jelezte, hogy amennyiben újabb energiaár-nyomás miatt a támogatási intézkedések meghosszabbítására volna szükség, a tagállamoknak az ilyen intézkedéseket célzottabban a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra és vállalkozásokra kell alkalmazniuk. A Bizottság közölte, hogy a költségvetési ajánlásokat számszerűsíteni és differenciálni fogják. Emellett – az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2022. november 9-i közleményében javasoltak szerint – a költségvetési ajánlásokat a nettó elsődleges kiadások alapján fogják megfogalmazni. A Bizottság azt ajánlotta, hogy valamennyi tagállam továbbra is védje a nemzeti finanszírozású beruházásokat, és biztosítsa az eszköz és más uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállással, valamint a rezilienciaépítéssel kapcsolatos célok fényében. A Bizottság jelezte, hogy javasolni fogja a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján és a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban – 2024 tavaszán indítson hiányalapú túlzotthiány-eljárásokat.

- (8) A Bizottság 2023. április 26-án az uniós gazdasági kormányzás szabályainak átfogó reformjára irányuló jogalkotási javaslatokat terjesztett elő. A javaslatok központi célkitűzése az államadósság fenntarthatóságának megerősítése, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása valamennyi tagállamban reformok és beruházások révén. Javaslataiban a Bizottság a nemzeti felelősségvállalás fokozására, a keret egyszerűsítésére és a középtávra fektetett nagyobb hangsúlyra törekszik, hatékony és koherensebb végrehajtással kombinálva. Az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2023. március 14-i tanácsi következtetések szerint az a cél, hogy a jogalkotási munka 2023-ban lezáruljon.
- (9) Bulgária 2021. október 15-én az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke értelmében a Bizottság – az említett rendelet V. mellékletében meghatározott értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelt a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2022. május 4-én elfogadta a Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát⁶. A részletek folyósítása a Bizottság által egy olyan határozatnak az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban történő elfogadásától függ, amely rögzíti, hogy Bulgária kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés feltételezi, hogy a korábbi mérföldkövek és célok teljesítése nem fordult vissza.
- (10) Bulgária 2023. május 5-én benyújtotta a 2023. évi nemzeti reformprogramját és a 2023. évi konvergenciaprogramját, összhangban az 1466/97/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdésével. A kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két programot együtt értékelték. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2023. évi nemzeti reformprogram Bulgáriának a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról készített féléves jelentését is tükrözi.

---

⁶ ST 8091/2022 INIT; ST 8091/2022 ADD 1.

- (11) A Bizottság 2023. május 24-én közzétette a Bulgáriára vonatkozó 2023. évi országjelentést. Ebben értékelte a Bulgária által a Tanács által 2019 és 2022 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén elért előrehaladást, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Bulgária általi végrehajtását. Az említett elemzés alapján az országjelentés azonosított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívások tekintetében fennálló hiányosságokat, valamint új és kialakulóban lévő kihívásokat. A jelentés értékelte a Bulgária által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, valamint a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok végrehajtása terén elért előrehaladást, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért előrehaladást is.
- (12) Az Eurostat által hitelesített adatok alapján Bulgária GDP-arányos államháztartási hiánya a 2021. évi 3,9 %-ról 2022-ben 2,8 %-ra csökkent, míg a GDP-arányos államadósság a 2021. év végi 23,9 %-ról 2022 végére 22,9 %-ra esett. A Bizottság 2023. május 24-én a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése alapján jelentést adott ki. Ebben megvizsgálta Bulgária költségvetési helyzetét, mivel a tervezett államháztartási hiány 2023-ban meghaladja a GDP 3 %-át. A jelentés megállapította, hogy a hiányra vonatkozó kritérium nem teljesült. A 2023. március 8-i közleményével összhangban a Bizottság nem javasolta, hogy 2023 tavaszán új túlzotthiány-eljárásokat indítsanak. A Bizottság ezt követően jelezte, hogy javasolni fogja a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján – 2024 tavaszán indítson hiányalapú túlzotthiány-eljárásokat. Bulgáriának ezt figyelembe kell vennie 2023. évi költségvetésének megvitatása és végrehajtása, valamint a 2024. évi költségvetésének elkészítése során.

- (13) Az államháztartási egyenlegre hatást gyakoroltak az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítése céljából hozott költségvetési politikai intézkedések. 2022-ben az ilyen költségvetési politikai bevételecsökkentő intézkedések közé tartozott a fűtésre és a gázra vonatkozó kedvezményes héamértékek alkalmazása, valamint a villamos energiára, a földgázra és a cseppfolyósított gázra vonatkozó jövedéki adó csökkentése, míg az ilyen költségvetési politikai kiadásnövelő intézkedések közé tartoztak a nem háztartási fogyasztóknak és a villamosenergia-elosztórendszer-üzemeltetőknek a villamosenergia-fogyasztással, valamint a háztartásoknak a földgázfogyasztással összefüggésben, illetve a távhőszolgáltató vállalatoknak nyújtott támogatások. Az említett intézkedések költségeit részben ellensúlyozták az energiatermelők és -szolgáltatók rendkívüli bevételeire kivetett új adók, nevezetesen az energetikai ágazatban tevékenykedő, állami tulajdonú vállalatokra kivetett ideiglenes illeték. A Bizottság becslése szerint az említett intézkedések nettó költségvetési költsége 2022-ben a GDP 1,5 %-ára tehető. Az államháztartási egyenlegre ugyancsak hatást gyakorolt a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek felajánlott ideiglenes védelem költségvetési költsége, amely 2022-ben a GDP 0,1 %-ára becsülhető. Ugyanakkor a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes veszélyhelyzeti intézkedések becsült költsége a 2021. évi 3,7 %-ról 2022-ben a GDP 1,0 %-ára csökkent.
- (14) A Tanács 2021. június 18-án azt ajánlotta⁷, hogy Bulgária 2022-ben – többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által biztosított költségvetési impulzusra támaszkodva – kövessen támogató költségvetési irányvonalat, és tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. A Tanács emellett azt ajánlotta Bulgáriának, hogy korlátozza a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedését.

---

⁷ A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Bulgária 2021. évi konvergenciaprogramját (HL C 304., 2021.7.29., 6. o.).

(15) A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal⁸ a Tanács ajánlásával összhangban 2022-ben támogató volt, és a GDP –1,2 %-ának felelt meg. Bulgária – a Tanács ajánlásának megfelelően – továbbra is támogatta a helyreállítást az eszközből és más uniós alapokból finanszírozandó beruházások révén. Az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2022-ben a GDP 0,8 %-át tették ki (2021-ben a GDP 0,9 %-át). A nemzeti finanszírozású beruházások 0,5 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítottak a költségvetési irányvonal⁹ számára. Bulgária tehát a Tanács ajánlásával összhangban fenntartotta a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások növekedése 0,8 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosított a költségvetési irányvonal számára. Ez az expanzív hozzájárulás magában foglalta a magasabb energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése érdekében hozott költségvetési politikai intézkedések addicionális hatását (a GDP 0,9 %-át kitevő nettó költségvetési többletköltség), valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek felajánlott ideiglenes védelem költségeit (a GDP 0,1 %-a). Bulgária tehát kellő mértékben korlátozta a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedését.

---

⁸ A költségvetési irányvonal – a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes veszélyhelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de – az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető. További részletekért lásd a költségvetési statisztikai táblázatokban szereplő 1. keretben foglaltakat.

⁹ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan nulla százalékpontos semleges hozzájárulást biztosítanak.

- (16) A 2023. évi konvergenciaprogram költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv kedvezőbb, mint a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése 2023-ra és az azt követő időszakra. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2023-ban 1,8 %-kal és 2024-ben 3,3 %-kal nő. Összehasonlításképpen: a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése alacsonyabb, 2023-ban 1,5 %-os, 2024-ben pedig 2,4 %-os reál-GDP-növekedést vetít előre, főként annak betudhatóan, hogy a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzésében negatívabb feltételezéssel élt a készletek alakulása tekintetében, valamint annak ellenére, hogy 2023 vonatkozásában kedvezőbb az exportra és az importra vonatkozó előrejelzése. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzésében a 2024-re vonatkozó alacsonyabb reál-GDP-növekedés főként a magánfogyasztás, a beruházások és az export hozzájárulásában mutatkozó jelentős negatív különbségeknek tudható be.
- (17) A 2023. évi konvergenciaprogramjában a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2023-ban a GDP 6,1 %-ára fog növekedni. A 2023. évi konvergenciaprogram szerint a hiány 2023-as növekedése főként a nyugdíjak és bérek növelése céljából hozott intézkedéseket, a nyugdíjak inflációhoz és átlagbérhez való indexálásának hatását, a szociális, egészségügyi és oktatási politikára fordított magasabb kiadásokat, valamint az állami beruházásokra fordított magasabb nemzeti kiadásokat tükrözi. A program nem tartalmaz semmilyen egyéb szakpolitikai változtatási vagy konszolidációs intézkedést, mivel a konvergenciaprogram benyújtásának időpontjáig nem került sor a 2023. évi költségvetés elfogadására, amely ilyen költségvetés-politikai intézkedéseket tartalmazhatna. A 2023. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság a 2022 végi 22,9 %-ról 2023 végére várhatóan 26,6 %-ra nő. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése 2023-ban a GDP 4,8 %-ának megfelelő költségvetési hiányt prognosztizál. Ez alacsonyabb a 2023. évi konvergenciaprogramban előre jelzett hiánynál, ami főként annak tudható be, hogy a Bizottság kevesebb közberuházással, az adókból és az uniós forrásokból befolyó bevételek tekintetében viszont nagyobb összeggel számol. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése alacsonyabb, 25 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2023 végére. A különbség az alacsonyabb előre jelzett hiánynak, valamint az eszköz végrehajtására és az abból történő kifizetésekre vonatkozó feltételezések közötti eltéréseknek tudható be.

- (18) A 2023. évi államháztartási egyenleget várhatóan továbbra is befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése céljából hozott költségvetési intézkedések. Ezek közé tartoznak a 2022. éven túlra meghosszabbított intézkedések, különösen a nem háztartási fogyasztóknak nyújtott támogatások. Az említett intézkedések költségét továbbra is részben ellensúlyozzák az energiaszolgáltatók rendkívüli bevételeire kivetett adók, nevezetesen az (EU) 2022/1854 tanácsi rendelet¹⁰ szerinti szolidaritási hozzájárulás. Az említett bevételeket figyelembe véve, a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint a támogatási intézkedések nettó költségvetési költsége 2023-ban a GDP 0,8 %-ának felel meg¹¹. Úgy tűnik, hogy a 2023-as intézkedések nem irányulnak célzottan a legkiszolgáltatottabb helyzetű háztartásokra vagy vállalkozásokra, és nem teljes mértékben őrzi meg az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést. Végezetül a 2023. évi államháztartási egyenleget a várakozások szerint javítani fogja a Covid19-válság kapcsán bevezetett, a becslések szerint a GDP 1,0 %-át kitevő ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések fokozatos megszüntetése.
- (19) 2022. július 12-i ajánlásában¹² a Tanács azt ajánlotta, hogy Bulgária 2023-ban hozzon intézkedést annak biztosítására, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése összhangban legyen az összességében semleges költségvetési irányvonallal¹³, figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknak nyújtott ideiglenes és célzott támogatás folytatását. Bulgáriának ugyanakkor készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Bulgáriának azt is ajánlották, hogy fokozza a zöld és digitális átállásra, valamint – a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével – az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, többek között az eszköz és más uniós alapok felhasználásával.

---

¹⁰ A Tanács (EU) 2022/1854 rendelete (2022. október 6.) a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról (HL L 261. I, 2022.10.7., 1. o.).

¹¹ Az adatok az említett intézkedések éves költségvetési terhének szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

¹² A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Bulgária 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Bulgária 2022. évi konvergenciaprogramját (HL C 334., 2022.9.1., 11. o.).

¹³ A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése alapján Bulgária esetében a potenciális kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) növekedése, amelyet a költségvetési irányvonal méréséhez használnak, nominális értéken 12,9 %-ra tehető.

- (20) A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban a költségvetési irányvonal expanzív lesz (a GDP $-3,1$ %-a), magas inflációs környezetben. 2022-ben a költségvetési irányvonal expanzív volt (a GDP $-1,2$ %-a). A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint a GDP $1,9$ %-ának megfelelő expanzív hozzájárulást biztosít a költségvetési irányvonal számára. A nemzeti finanszírozású nettó elsődleges folyó kiadások expanzív hozzájárulása nem az energiaárak emelkedésének leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknak nyújtott célzott támogatásnak tudható be. Összességében a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások előre jelzett növekedése nincs összhangban a Tanács 2022. július 12-i ajánlásával. Bulgária az előrejelzések szerint addicionális beruházásokat tervez finanszírozni az eszközből és más uniós alapokból, továbbá fenntartja a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2023-ban várhatóan a GDP $1,9$ %-át teszik ki, míg a nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint $0,1$ százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítanak a költségvetési irányvonal számára¹⁴.
- (21) A 2023. évi konvergenciaprogram szerint az államháztartási hiány 2024-ben várhatóan a GDP $4,7$ %-ára csökken. A 2024-es csökkenés főként az Unióból származó magasabb bevételeknek és az energiatámogatási intézkedések fokozatos megszüntetésének tudható be. A 2023. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság 2024 végén várhatóan $30,7$ %-ra nő. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése a GDP $4,8$ %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít 2024-ben. Ez nagyjából összhangban van a 2023. évi konvergenciaprogramban prognosztizált hiánnyal. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése alacsonyabb, $28,1$ %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2024 végén.

---

¹⁴ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan $0,1$ százalékpontos restriktív hozzájárulást biztosítanak.

- (22) A 2023. évi konvergenciaprogram az energiatámogatási intézkedések többségének fokozatos megszüntetését irányozza elő 2024-ig. A Bizottság jelenlegi feltételezései szerint az energiatámogatási intézkedések nettó költsége 2024-ben a GDP 0,1 %-a lesz, szemben a GDP 0,8 %-ával 2023-ban. Az említett becslések azon a feltételezésen alapulnak, hogy az energiaárak nem fognak újból emelkedni. Úgy tűnik, hogy a jelenlegi tervek szerint 2024-ben is érvényben maradó energiatámogatási intézkedések nem irányulnak célzottan a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra vagy vállalkozásokra. Nem teljes mértékben őrzik meg az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést.
- (23) Az 1466/97/EK rendelet értelmében a középtávú költségvetési célkitűzés teljesítése érdekében megfelelő éves javulást kell elérni a strukturális költségvetési egyenlegre vonatkozóan, a GDP 0,5 %-át véve viszonyítási alapul¹⁵. Figyelembe véve a költségvetés fenntarthatóságával kapcsolatos megfontolásokat, és azt, hogy a hiányt a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, a Bizottság szerint helyénvaló volna legalább a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértékben javítani a strukturális egyenleget. Egy ilyen javulás biztosítása érdekében – és a Bizottság módszertanával összhangban – a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások¹⁶ növekedése 2024-ben nem haladhatja meg a 4,6 %-ot, amint azt ezen ajánlás is tükrözi. Ugyanakkor a fennmaradó (a Bizottság jelenlegi becslése szerint 2023-ban a GDP 0,8 %-ának megfelelő) energiatámogatási intézkedéseket fokozatosan meg kell szüntetni – ha azt az energiapiaci fejlemények lehetővé teszik, a legkevésbé célzott intézkedésekkel kezdve –, és az ebből eredő megtakarításokat a költségvetési hiány csökkentésére kell felhasználni. A Bizottság becslései szerint ez a nettó elsődleges kiadásoknak a 2024-re ajánlott maximális növekedési mértéknél kisebb mértékű növekedéséhez vezetne. Emellett a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint a nettó nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése nincs összhangban a Tanács 2022. július 12-i ajánlásával. Ha ez megerősítést nyer, helyénvaló lenne, hogy 2024-ben a nettó elsődleges kiadások kisebb mértékben növekedjenek.

---

¹⁵ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikke szintén a GDP több mint 0,5 %-át kitevő kiigazítást ír elő azon tagállamok számára, amelyek a GDP 60 %-a feletti adósságszinttel vagy kifejezett adósságfenntarthatósági kockázattal rendelkeznek.

¹⁶ A nettó elsődleges kiadások a diszkrecionális bevételi intézkedésektől megtisztított, a kamatkidadásokat és a konjunkturális munkanélküliségi kiadásokat figyelmen kívül hagyva számított, nemzeti finanszírozású kiadásokat jelentik.

- (24) Változatlan szakpolitikákat feltételezve, a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások 2024-ben 5,4 %-kal történő növekedését prognosztizálja, amely meghaladja az ajánlott növekedési mértéket. A Bizottság által a 2023-as tavaszi előrejelzésében előre jelzett kiigazítás elmarad az energiatámogatási intézkedések teljes megszüntetéséből származó megtakarítástól, ami főként a nyugdíjemelések és egyes közszektorbeli bérek tervezett emelése évesített hatásának tudható be, ami több mint ellensúlyozza az energiatámogatási intézkedések fokozatos megszüntetésének pozitív hatását.
- (25) A 2023. évi konvergenciaprogram szerint az állami beruházások GDP-arányosan a 2023. évi 4 %-ról 4,6 %-ra nőnek 2024-ben. A magasabb beruházási szint a nemzeti finanszírozású beruházások és az Unió által – nevezetesen az eszközből – finanszírozott beruházások magasabb szintjét tükrözi.
- (26) A 2023. évi konvergenciaprogram felvázolja a 2026-ig tartó középtávú költségvetési pályát. A 2023. évi konvergenciaprogram szerint az államháztartási hiány 2025-ben várhatóan a GDP 4,9 %-ára, 2026-ban pedig 5 %-ára nő. Ezért az államháztartási hiány a tervek szerint a program időhorizontjában nem csökken újra a GDP 3 %-a alá. A 2023. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság a 2024 végi 30,7 %-ról 2026 végére várhatóan 37,1 %-ra nő.

(27) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és az említett rendelet V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása folyamatban van, azonban egyre nagyobb a késedelem kockázata. Bulgária a tervvel összefüggésben 22 mérföldkőhöz és célhoz kapcsolódóan eddig egy kifizetési kérelmet nyújtott be, és ennek nyomán összesen 1,37 milliárd EUR folyósítására került sor. A kormányzati instabilitás magas szintje késedelmet okozott a kulcsfontosságú jogalkotási reformok, például a közbeszerzéssel, a korrupció elleni küzdelemmel és a főügyész elszámoltathatóságával kapcsolatos reformok terén. A politikai stabilitás és a közigazgatási kapacitás hiánya több fontos energetikai és közlekedési beruházás végrehajtását is lassította, valamint kérdőjelessé tette a terv egyes kulcsfontosságú pontjait, így például az energiaágazat dekarbonizációját. A második kifizetési kérelmet elhalasztották, és arra a tervek szerint 2023 szeptemberében kerül majd sor. Ugyanakkor jelentős a kockázata annak, hogy a kulcsfontosságú reformokhoz kapcsolódó több mérföldkő és cél nem teljesül a benyújtás időpontjára. A terv kiegészítésével és a REPowerEU-fejezettel kapcsolatos munka folyamatban van. A politikai helyzet miatt e munka befejezésének időpontja még mindig nem tisztázott. Az új REPowerEU-fejezetnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervbe való gyors beillesztése lehetővé fogja tenni további reformok és beruházások finanszírozását, támogatva Bulgária stratégiai célkitűzéseit az energetika és a zöld átállás területén. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint az említett terven túlmutató egyéb gazdasági és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtása szempontjából továbbra is fontos a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek és más releváns érdekelt felek szisztematikus és hatékony bevonása az átfogó szakpolitikai menetrend iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

- (28) A Bizottság 2022-ben Bulgária minden kohéziós politikai programozási dokumentumát jóváhagyta, kivéve az Igazságos Átmenet Alap prioritására vonatkozó és a területi igazságos átmenet terveket, amelyek döntő fontosságúak a szénorientált régiók átállásából eredő hatások enyhítése szempontjából. A kohéziós politikai programok elfogadása és azoknak a REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel komplementer módon és azzal szinergiában történő gyors végrehajtása kulcsfontosságú a zöld és digitális átállás megvalósításához, a gazdasági és társadalmi reziliencia növeléséhez, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztéshez Bulgáriában.
- (29) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és a kohéziós politikai programok által kezelt gazdasági és szociális kihívásokon felül, Bulgária további kihívásokkal szembesül a gazdaság és az energiatermelés dekarbonizációja kapcsán.
- (30) Az Unióban továbbra is Bulgária rendelkezik a legnagyobb szén-dioxid-intenzitású gazdasággal: üvegházhatásúgáz-intenzitása több mint négyszerese az uniós átlagnak. Bulgária energiaszerkezetében a fosszilis tüzelőanyagok aránya 2021-ben 63 % (ezen belül a széné 26 %), az atomenergiáé 22 %, a megújuló energiaforrásoké pedig 15 % volt (ez alacsonyabb, mint a 18 %-os uniós átlag). Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési tervében szerepel a gazdaság, különösen az energiaágazat dekarbonizációjára vonatkozó stratégiai keret reformja. Ez magában foglalja forgatókönyvek és ajánlások elkészítését az Energiaátállási Bizottság által, valamint azt követően a klímasemlegességre vonatkozó ütemterv nemzetgyűlés általi elfogadását annak tudatában, hogy a szén/lignit felhasználása fokozatos megszüntetésének végső határideje legkésőbb 2038. Bár az Energiaátállási Bizottságot 2022-ben hozták létre, az ajánlásokat tartalmazó jelentése késedelmet szenvedett. Ezen túlmenően a nemzetgyűlés 2023 januárjában állásfoglalást fogadott el, amelyben arra kötelezte a kormányt, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terve keretében tárgyalja újra Bulgária dekarbonizációs kötelezettségvállalásait, beleértve a villamosenergia-tárolásba történő beruházást is.

(31) Bulgária földgázellátásának biztonsága magas szintű a kihívásokkal teli körülmények között, különös tekintettel az Oroszországból érkező gázellátás csökkentésére röviddel az Ukrajna elleni inváziót követően. Bulgária képes volt rövid távú szerződéseket kötni cseppfolyósított földgáz (LNG) Görögországon keresztül történő szállítására. A Görögország és Bulgária közötti gázrendszer-összekötő (IGB) 2022 októberében kezdte meg működését. Ez lehetővé tette Bulgária számára, hogy a szerződés szerinti teljes mennyiséget megkapja Azerbajdzsánból (1 milliárd m³/év, ami a belföldi fogyasztás mintegy 30 %-át fedezi). A gáz az energiaszerkezetben 14 %-os arányt képviselt, ami alacsonyabb a 23 %-os uniós átlagnál. Az ipar továbbra is a legnagyobb gázfogyasztó, 42 %-os részesedéssel, beleértve a nem energetikai célú felhasználásokat is. Szófia és Plovdiv nagyvárosaiban a távfűtési rendszerek földgázra támaszkodnak, ami Bulgária teljes földgázfogyasztásának mintegy egyharmadát teszi ki. Bulgária földgázfogyasztása a 2022. augusztus és 2023. március közötti időszakban – az (EU) 2022/1369 tanácsi rendeletben¹⁷ meghatározott 15 %-os csökkentési célt meghaladva – 22 %-kal csökkent az előző öt év azonos időszakának átlagos gázfogyasztásához képest. A Tanács arra ösztönzi Bulgáriát, hogy az (EU) 2023/706 tanácsi rendelet¹⁸ alapján folytassa a gázkereslet 2024. március 31-ig történő ideiglenes csökkentésére irányuló erőfeszítéseit.

---

¹⁷ A Tanács (EU) 2022/1369 rendelete (2022. augusztus 5.) a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről (HL L 206., 2022.8.8., 1. o.).

¹⁸ A Tanács (EU) 2023/706 rendelete (2023. március 30.) az (EU) 2022/1369 rendeletnek a gázra vonatkozó keresletcsökkentési intézkedésekkel kapcsolatos keresletcsökkentési időszak meghosszabbítása, valamint az intézkedések végrehajtására vonatkozó jelentéstétel és nyomon követés megerősítése tekintetében történő módosításáról (HL L 93., 2023.3.31., 1. o.).

- (32) Ami a megújuló energiaforrásokat illeti, Bulgária még nem szüntette meg a megújulóenergia-létesítmények telepítése és hálózatba kapcsolása előtt álló akadályokat, ami a helyreállítási és rezilienciaépítési terv szerinti kötelezettségvállalás részét képezi. 2023 januárjában a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződés 260. cikkének (3) bekezdésével összhangban az Európai Unió Bírósága elé idézte Bulgáriát, amiért az nem ültette át az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvet¹⁹ a nemzeti jogba. Ha Bulgária nagyobb hangsúlyt helyezne az energiatárolásra, az segítene felgyorsítani a megújuló energiaforrások hálózati léptékű bevezetését Bulgáriában. Ezenkívül a hálózatirányításnak a rugalmasabbá tételét célzó fejlesztése megkönnyítheti a további megújulóenergia-létesítmények integrációját. Ugyanakkor Bulgáriának folytatnia kell a megfelelő kapacitással rendelkező energiarendszer-összekötők fejlesztését a szomszédos országokkal. A fosszilis tüzelőanyagok infrastruktúrájába való beruházást a feltétlenül szükséges mértékre kell korlátozni, és úgy kell megtervezni, hogy időtálló legyen, elkerülendő az éghajlat-politikai célkitűzésekkel nem összeegyeztethető technológiákba való bezáródást, illetve az energetikai átállás költségeinek növekedését.
- (33) Bulgária helyreállítási és rezilienciaépítési terve több mint 1 milliárd EUR összegű beruházást tartalmaz, amelyek célja az energiahatékonyság javítása mind a köz-, mind a magánépületekben, helyszíni projektek megvalósítására irányuló pályázati felhívások kiírása révén. A nemzeti dekarbonizációs alap 2023-ban várható létrehozása kulcsfontosságú Bulgária épületállományának felújítására irányuló hosszú távú stratégiájának megvalósításához, valamint ahhoz, hogy a felújítási programokhoz való hozzáállásán módosítva több magánberuházást vonzzon. További erőfeszítésre van szükség az energiaszegénység strukturális kezeléséhez, különösen ilyen célú programok és műszaki és adminisztratív segítségnyújtás révén, tükrözve a veszélyeztetett csoportok szükségleteit. Ahhoz, hogy Bulgária megfeleljen az „Írány az 55 %!” intézkedéscsomag célkitűzéseinek, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése, valamint a megújuló energiaforrások és az energiahatékonysági célkitűzések növelése érdekében fokozni kell a törekvéseket.

---

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

- (34) 2005 és 2021 között a légi közlekedés nélkül vett belföldi közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás Bulgáriában 19,5 %-kal nőtt, míg az Unióban átlagosan 7,5 %-kal csökkent. Az ország üvegházhatásúgáz-kibocsátásának mintegy negyede ebből az ágazatból származik. A kibocsátásmentes személygépkocsik elterjedtsége alacsony, csakúgy, mint a bulgáriai nyilvános elektromos töltőállomások sűrűsége. A transzeurópai közlekedési hálózat bolgár szakaszának fejlesztése késedelmet szenvedett, különösen, ami a vasúti infrastruktúrát illeti. Ez gátolja a multimodalitást, valamint a közlekedés hatékonyságának és fenntarthatóságának javítási lehetőségeit. A légszennyezés jelentős egészségügyi kockázatot jelent Bulgária lakosságára nézve.
- (35) A zöld átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatokban és szakmákban – ideértve a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák gyártását, bevezetését és karbantartását – jelentkező munkaerő- és szakemberhiány szűk keresztmetszeteket hoz létre a klímasemleges gazdaságra való átállás terén. A szakemberhiány csökkentéséhez, valamint a munkaerőpiaci integráció és a munkaerő-átcsoportosítás előmozdításához elengedhetetlenek a változó munkaerőpiaci igényekhez igazodó, magas színvonalú oktatási és képzési rendszerek, valamint a célzott továbbképzési és átképzési intézkedések. A kiaknázatlan munkaerő-kínálat hasznosítása érdekében az említett intézkedéseknek hozzáférhetőnek kell lenniük, különösen a zöld átállás által leginkább érintett személyek számára, illetve ágazatokban és régiókban. 2022-ben Bulgáriában számos olyan foglalkozást illetően számoltak be munkaerőhiányról, amelyek a zöld átálláshoz kapcsolódó speciális készségeket vagy ismereteket igényelnek²⁰. Az Európai Szociális Alap Plusz keretében 152 millió EUR-t különítettek el a zöld készségek és munkahelyek előmozdítására a 2021–2027-es időszakra vonatkozóan. Az Igazságos Átmenet Alap emellett lehetőséget nyújt a zöld átállás szociális dimenziójának kezelésére az ország három támogatásra jogosult régiója számára.
- (36) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2023. évi konvergenciaprogramot, és véleményét²¹ az 1., 2. és 3. ajánlás tükrözi,

---

²⁰ 2022. évi jelentés a munkaerőhiányról – Európai Munkaügyi Hatóság.

²¹ Az 1466/97/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerinti vélemény.

AJÁNLJA, hogy Bulgária 2023-ban és 2024-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban és 2024-ben a lehető leghamarabb szüntesse meg a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és a kapcsolódó megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. Amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése új vagy meghosszabbított támogatási intézkedéseket tenne szükségessé, biztosítsa, hogy az ilyen támogatási intézkedések célzottan a kiszolgáltatott helyzetű háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, és költségvetési szempontból megfizethetők legyenek, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket.

Biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 4,6 %-ra²² korlátozza.

Tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa az eszközökből származó vissza nem térítendő támogatások és az egyéb uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása érdekében.

A prudens középtávú költségvetési pozíció elérése érdekében a 2024 utáni időszakban is folytasson a fokozatos és fenntartható konszolidációra irányuló középtávú költségvetési stratégiát, a magasabb fenntartható növekedést elősegítő beruházásokkal és reformokkal kombinálva.

2. A helyreállítási és rezilienciaépítési terve gyors és egyenletes végrehajtásának lehetővé tétele érdekében biztosítson hatékony irányítási struktúrát és erősítse meg a közigazgatási kapacitást. Gyorsan véglegesítse a REPowerEU-fejezetet annak végrehajtása mielőbbi megkezdése céljából. Folytassa a kohéziós politikai programok gyors végrehajtását, biztosítva a helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel való szoros kiegészítő jelleget és szinergiát.

---

²² Ez az összeg becslések szerint 2024 tekintetében a strukturális költségvetési egyenleg legalább 0,5 %-os GDP-arányos éves javulásának felel meg, a (23) preambulumbekzdésben ismertettek szerint.

3. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést és gyorsítsa fel az energetikai átállást a megújuló energiaforrások gyorsabb bevezetése révén, biztosítva eközben az energiarendszer rugalmasságának növelését célzó tárolókapacitásokat. Erősítse meg a villamosenergia-hálózati infrastruktúrát és javítsa annak irányítását a csatlakozási eljárások egyszerűsítése és intelligens hálózati elemek bevezetése révén. Folytassa az energiahálózatok szomszédos országokkal való összekapcsolásának növelésére irányuló erőfeszítéseket. Az energiahatékonyság ösztönzése és az energiaszegénység kezelése érdekében gyorsítsa fel az épületek felújítását. Mozdítson elő új, időtálló megoldásokat a távfűtés és a fenntartható városi közlekedés terén, valamint gyorsítsa fel a vasúti infrastruktúra fejlesztését. Fokozza a zöld átálláshoz szükséges készségek és kompetenciák biztosítására és megszerzésére irányuló szakpolitikai erőfeszítéseket.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök
